

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1364/17/J

Název	Základní škola a mateřská škola Heraltice, okres Třebíč, příspěvková organizace
Sídlo	Heraltice 80, 675 21 Okříšky
E-mail	zs-heraltice@quick.cz
IČ	70 881 600
Identifikátor	600 122 263
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Stanislav Bartheldy
Zřizovatel	Městys Heraltice
Místo inspekční činnosti	Heraltice 80, 675 21 Okříšky
Termín inspekční činnosti	16. 10. 2017 – 18. 10. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Heraldice, okres Třebíč, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny.

V mateřské škole se k termínu inspekční činnosti vzdělávalo 19 dětí ve věku od 2,5 do 7 let. Nejvyšší povolený počet dětí je 27. V posledním roce před vstupem do základní školy jsou 3 děti, z toho jedno má odloženou školní docházku. Kapacita je využita na 70 %.

Základní škola vzdělává ve dvou třídách 17 žáků 1. – 5. ročníku. Škola vykazuje 1 žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Kapacita školy (38 žáků) je využita asi na 45 %. Počet žáků za poslední 3 roky je bez větších výkyvů. Škola získala od zřizovatele v tomto období výjimku z nejnižšího počtu žáků.

O docházku do školní družiny je ze strany zákonných zástupců zájem. Její služby využívají všichni žáci základní školy.

Žáci mohou v budově školy navštěvovat školní jídelnu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy, který je ve funkci od roku 1994, splňuje předpoklady pro její výkon. Zpracoval koncepci pro období 2016 – 2020, která je specifikována v ročních plánech. Jsou v ní zohledňovány všechny součásti školy. Z analýzy koncepčních záměrů bylo zjištěno, že se škole již podařilo zlepšit materiální podmínky ve škole, bezpečně zajistit vstupy do budovy, zajistit úplnou odbornou kvalifikovanost, udržet nabídku volnočasových aktivit a realizovat projekty na základě výzev ministerstva školství týkajících se vzdělávání v mateřské i základní škole. Některé koncepční záměry nebyly dosud úspěšně realizovány, např. soustavná práce s ŠVP ZV a jeho aktualizace, zajištění úprav na školních pozemcích.

Školní vzdělávací programy pro základní (dále ŠVP ZV) a zájmové vzdělávání jsou založeny na principech činnostního učení. ŠVP pro zájmové vzdělávání rozvíjí ŠVP ZV zejména ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Jednou z priorit školy je udržení počtu dětí a žáků či získávání nových žáků z okolních obcí. K tomu přispívá jednání se starosty a skutečnost, že do školy a ze školy je zajištěn svoz dětí a žáků z okolních obcí.

Vzhledem k velikosti školy spočívá její řízení zejména v neformálním styku se všemi zaměstnanci školy a dále se uskutečňuje formou jednání pedagogických rad. Na nich je projednáván průběh a výsledky vzdělávání, v nižší míře metody, formy a vzdělávací strategie v mateřské škole. Ředitel školy využívá i poznatky z hospitační činnosti a formou pohospitačních rozhovorů ovlivňuje kvalitu vzdělávání. Nedostatky byly zjištěny ve školních dokumentech (školní řády a vnitřní řády, školní vzdělávací programy, program poradenských služeb), což svědčí o přetrvávající slabé stránce řízení v této oblasti. Toto zjištění však nemá negativní vliv na kvalitu vzdělávání, které je často úspěšně ovlivňováno činnostmi, které nejsou zachyceny v povinné dokumentaci (např. podpora neúspěšných žáků, další vzdělávání formou společných setkání pedagogických pracovníků a rodičů, činnost školy v oblasti rizikových jevů aj.).

Ředitel školy plní funkci výchovného poradce, jedna z učitelek vykonává částečně činnost metodika prevence. V rámci prevence rizikových jevů škola aktivně pracuje formou nabídky zájmových kroužků a Klubu zábavné logiky a deskových her. I když má škola zpracovaný program poradenských služeb jen částečně (program protidrogové prevence), tak preventivní aktivity provádí v mateřské i základní škole a jsou i náplní zájmového

vzdělávání. Finanční prostředky na mnoho těchto aktivit získala z projektů (Klub zábavné logiky, odborné besedy, školní asistent, chuva v MŠ).

Všichni pedagogičtí pracovníci jsou odborně kvalifikovaní. V 1. – 2. ročníku pracuje asistentka pedagoga, která zároveň pracuje jako vychovatelka ve školní družině. Učitelka ze základní školy si formou průběžného kurzu rozšiřuje vzdělání v anglickém jazyce, což se projevilo v účinných didaktických postupech při výuce anglického jazyka. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVVP) v mateřské i základní škole se uskutečňovalo formou setkávání s odborníky přímo ve škole, které bylo organizováno na základě jedné z klíčových aktivit projektu Moderní formy výuky na ZŠ a MŠ Heraltice (výchovné problémy a poruchy učení, školní zralost, problematika zápisu do 1. ročníku aj.). Ředitel školy a obě učitelky se zúčastnili zahraničního pobytu také v rámci projektu, což přispělo k rozvoji kompetencí jednak v oblasti řízení, jednak v oblasti cizích jazyků. V obou součástech školy ale chybí DVVP v oblasti inkluzivního vzdělávání a právních předpisů.

Ředitel školy ve spolupráci se zřizovatelem a prostřednictvím projektů zlepšuje materiální podmínky školy. Od poslední inspekční činnosti byly pořízeny nové vchodové dveře s kamerovým systémem, byla nakoupena nová výpočetní technika (notebooky a tablety, pro žáky se SVP speciální polohovací lavice). Ve třídách základní školy jsou interaktivní tabule, které při hospitační činnosti nebyly využívány. Mateřská škola je didaktickou technikou vybavena minimálně, nejstarší děti mohou pracovat v počítačové učebně. Třída mateřské školy je vybavena novým odpovídajícím dětským nábytkem. Ve škole není tělocvična, ale učebna pohybové výchovy, která je vybavena sportovním náčiním a náradím. Vzhledem k současnému nízkému počtu žáků jsou tyto prostory akceptovatelné, ale v případě zvýšeného počtu žáků by byly rizikové a pro rozvoj pohybových kompetencí nedostatečné. Škola ještě využívá pro sportovní aktivity fotbalové hřiště a děti i žáci se zúčastňují plaveckého výcviku. Zájmové vzdělávání probíhá v jedné z kmenových učeben. Prostory a vybavení odpovídají této formě vzdělávání (koberec, hračky, hry a materiál).

V době inspekční činnosti bylo ve škole zajištěno vstřícné, příjemné a bezpečné prostředí pro vzdělávání dětí a žáků. Třídy i chodby školy jsou vyzdobeny jejich samostatnými pracemi. Žáci jsou o bezpečnosti ve škole i před akcemi mimo školu pravidelně poučováni (plavecký výcvik, akce školy). V základní škole ani v mateřské škole nedošlo od školního roku 2015/2016 k úrazu dětí a žáků.

Vícezdrojové financování umožňuje škole zajistit vzdělávání dětí a žáků. Zřizovatel nad rámec těchto provozních výdajů dofinancoval platy zaměstnanců v souvislosti s udělenou výjimkou z nejmenšího počtu žáků ve třídách. Z rozpočtu Kraje Vysočina obdržela škola finanční dary, které využila na sportovní aktivity dětí a žáků a na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zdrojem financování jsou i příjmy z vlastní činnosti (úplata za předškolní vzdělávání, poplatek za pobyt ve školní družině a za školní stravování) a doplňkové činnosti. Pozitivně se na činnosti školy projevuje získávání finančních prostředků z projektů.

Školní stravování zabezpečuje škola ve vlastní školní jídelně, která sídlí ve vedlejší budově a je s hlavní školní budovou spojena spojovací chodbou. Dětem poskytuje oběd, jedno předcházející a jedno navazující doplňkové jídlo, žákům poskytuje po dobu jejich pobytu ve škole oběd a v rámci doplňkové činnosti dopolední svačinu. Škola zatím nepřijala žádného strážníka, který by vyžadoval stravovací služby v dietním režimu. V zájmu podpory výchovy ke zdraví a zdravému životnímu stylu, včetně vytváření zdravých stravovacích návyků, je škola zapojena do vyhlašovaných projektů Ovoce do škol a Mléko do škol a zajišťuje všem pitný režim.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaný průběh vzdělávání v mateřské škole měl klidný průběh, na němž měl jistý podíl i malý počet dětí. Tuto skutečnost učitelka využila k uplatnění individuálního přístupu. Vzdělávací nabídka připravená učitelkami většinou děti zaujala a měla návaznost na realizované téma. Děti pracovaly individuálně nebo v malých skupinách. Pro své činnosti měly k dispozici dostatek přírodního materiálu (integrováný blok podzim), hraček a učebních pomůcek. Rezervy byly shledány ve vyváženosti spontánních a řízených činností, nebyla vždy respektována možnost svobodné volby při výběru činností u nejmladších dětí, což souvisí i s otázkou plánování organizace, metod a forem předškolního vzdělávání. Přesto zvolené metody a formy vzdělávání podporovaly rozvoj dětí, jejich schopnost komunikace a schopnosti soustředění. Ojedinele se objevilo vedení dětí k řešení problémů. Pravidelné pohybové aktivity podporovaly a rozvíjely u dětí smysl pro rytmus, radost ze zpěvu a pohybu. Měly upevněné základní společensko-kulturní dovednosti a hygienické návyky, v době inspekčních hospitací byly vedeny k dodržování pitného režimu. Kladné hodnocení posilovalo sebedůvěru dětí, ale nevedlo k sebehodnocení a sebereflexi dětí.

Všechny hospitované hodiny v základní škole se vyznačovaly aktivitou a zájmem žáků o vzdělávání. Přispěla k tomu motivace žáků a střídání metod a forem výuky. Byla zaznamenána vyváženost mezi přímou činností učitele a samostatnou prací žáků v jednotlivých ročnících. Žáci spolupracovali v rámci jednotlivých ročníků, někdy byla zaznamenána i spolupráce všech ročníků. Učitelé vycházeli během výuky z praktických příkladů nebo vlastních zkušeností žáků. Byly využívány vhodné učební pomůcky a materiál (jízdničky, mapy, drátky aj.) Pro ještě větší názornost výuky chybělo využití interaktivní tabule nebo dataprojektoru. V hodinách byla rozvíjena matematická, čtenářská a jazyková gramotnost žáků (komunikativní dovednosti, vyhledávání informací, matematické příklady užitečné pro praktické použití). Žákům byl v malé míře poskytnut prostor pro vyjádření jejich názorů a postojů. Žákyně se SVP pracovala za podpory učitelky a asistentky pedagoga. Jejich práce byla koordinovaná a zohledňovala potřeby žákyně. Individuální přístup byl zaznamenán i k ostatním žákům, výjimečně byly zadávány diferencované úkoly v rámci jednoho ročníku. Zařazení relaxačních fází ve sledovaných hodinách nekorespondovalo vždy s únavou nebo nepozorností žáků. Hodnocení učitelů bylo pro žáky motivační, v některých případech zvyšovalo jejich sebedůvěru. V závěru hodin se žáci učili formulovat své sebehodnocení.

V průběhu školního roku prolíná zájmovým vzděláváním plnění úkolů v rámci ročních projektů. Při hospitační činnosti byly střídány řízené a spontánní činnosti účastníků. Žáci měli prostor pro odpočinek, výběr her a výtvarnou činnost. Do zájmového vzdělávání byla zapojena žákyně se SVP, u které byly zohledněny její aktuální potřeby.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Mateřská škola dosahovala požadovaných výstupů podle vzdělávacího programu, ve kterém nastavila proces vyhodnocování. Pedagogické pracovnice průběžně sledují a vyhodnocují individuální výsledky všech dětí. Získané informace i využívají pro přípravu vzdělávací nabídky. Přesto důsledkem bylo, že nabízené činnosti nebyly mnohdy dostatečně diferencované (cíleně zaměřené na vyrovnávání nerovnoměrností ve vývoji jednotlivých dětí, děti mladší tří let).

Výsledky vzdělávání dětí odpovídaly očekávaným výstupům potřebným pro jejich další rozvoj. Při činnostech mezi sebou přirozeně komunikovaly. Dovedly slovně vyjádřit své

potřeby či přání, upozornit i na to, co je jim nepříjemné. Dokázaly si zorganizovat hru, promítat do ní své zkušenosti, ale ne vždy pro ni měly dostatek času, aby v ní později mohly pokračovat podle vlastního zájmu. Přirozeně uplatňovaly základní společenská pravidla a v sebeobsluze byly samostatné.

Výsledky dětí v posledním ročníku byly na úrovni potřebné k úspěšnému přechodu k základnímu vzdělávání.

Výsledky vzdělávání žáků v základní škole jsou předmětem jednání pedagogické rady, schůzek s rodiči a neformálních rozhovorů mezi pedagogickými pracovníky a s rodiči. V loňském školním roce jedna žákyně neprosperovala. Letos postupují učitelé při jejím vzdělávání podle doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ). Byl jí vytvořen individuální vzdělávací plán. Škole bylo doporučeno, aby bylo toto doporučení k závěru prvního pololetí letošního školního roku ve spolupráci se zákonnými zástupci a ŠPZ vyhodnoceno. V oblasti práce žáků ohrožených školním neúspěchem škola v loňském školním roce měla k dispozici školního asistenta, který se těmito žáky věnoval.

Výsledky vzdělávání škola zjišťuje v rámci školy vlastním testováním, na základě testování Českou školní inspekci získala informace o úrovni vědomostí v předmětu matematika, český jazyk a člověk a svět práce. Na této úrovni byly výsledky průměrné. Neoficiální cestou je škola informována o výsledcích vzdělávání svých žáků, kteří pokračují na druhém stupni na jiných základních školách. Výsledky vzdělávání žáků byly v loňském školním roce prezentovány v matematické olympiádě a na olympiádě málotřídních škol. Vzhledem k věku žáků a jako podpora rozvoje komunikativních dovedností je pozitivně hodnocen výjezd žáků do Velké Británie. Česká školní inspekce doporučuje, aby byly žákům nabízeny další příležitosti pro zapojení do soutěží a olympiád (literární a výtvarné soutěže aj.).

V rámci mimoškolních aktivit děti a žáci ukazují své dovednosti při slavnostních příležitostech v obci (vánoční vystoupení, Svátek matek), časté je organizování společných akcí pro děti a jejich rodiče (pohádková cesta, adventní tvoření, velikonoční dílničky aj.) Rodiče získávají informace o dění ve škole účinným způsobem (webové stránky školy, nástěnky, třídní schůzky, informační notýsky).

Spolupráce s dalšími organizacemi a spolky podporuje naplňování školních vzdělávacích programů (sbor dobrovolných hasičů, Policie ČR, knihovna, kulturní programy aj.)

Závěry

Hodnocení vývoje

- Ve škole se snížil od poslední inspekční činnosti v roce 2012 počet žáků (z 31 na 17 žáků). Zlepšily se materiální podmínky (zabezpečovací systém, vybavení výpočetní technikou v základní škole, materiální vybavení v mateřské škole).

Silné stránky

- Zvýšení kvality vzdělávání v důsledku zapojení školy do projektů vyhlašovaných různými subjekty (výjezd žáků do zahraničí, podpora neúspěšných žáků, prevence rizikových jevů)
- Spolupráce mezi pedagogickými pracovníky a s rodiči
- Služby poskytované dětem a žákům (svoz dětí a žáků do školy, pitný režim a dopolední svačiny v základní škole, nabídka volnočasových aktivit)

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Kontrolní činnost v oblasti školní dokumentace
- Malá pestrost účelných vzdělávacích metod a organizačních forem v mateřské škole
- Nedostatečná diferenciací činností dětí v mateřské škole
- Nedostatečné sebehodnocení jako základ pro vzájemné hodnocení dětí v mateřské škole

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zapojit žáky ve větším rozsahu do soutěží a olympiád
- Při výuce používat účinným způsobem interaktivní tabule
- Účelněji plánovat vzdělávací činnosti a využívat organizační formy a metody vzdělávání s ohledem na možnosti a potřeby dětí 2 až 7 letých

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 2. 1. 2001 včetně dodatků
2. Povolení výjimky z počtu žáků ve třídě pro školní rok 2017/2018 ze dne 4. 9. 2017
3. Rozhodnutí čj. 10 812/2008-21 ze dne 28. 5. 2008
4. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele s účinností od 1. 8. 2012 na dobu určitou do 31. 7. 2018 ze dne 21. 5. 2012
5. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 11. 10. 2017
6. Rozhodnutí ředitele školy pro školní rok 2016/2017 a 2017/2018

7. Program protidrogové prevence bez data vyhotovení
8. Plán práce – Školní metodik prevence sociálně patologických jevů bez data vyhotovení
9. Třídní výkazy a katalogové listy žáků
10. Rozvrhy hodin na školní rok 2017/2018
11. Třídní knihy na školní rok 2017/2018
12. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Tvořivá škola čj. 9/2015 platný od 1. 9. 2015
13. Dodatek k ŠVP ZV v souvislosti se změnami k 1. 9. 2016
14. Školní vzdělávací program pro školní družinu na školní rok 2017/2018
15. Školní řád základní školy ze dne 1. 9. 2015
16. Vnitřní řád školní družiny ze dne 1. 9. 2006
17. Vnitřní provozní řád školní jídelny ze dne 1. 9. 2017
18. Seznámení pracovníků školy s řády školy ze dne 1. 9. 2017
19. Výroční zpráva školní rok 2016/2017 schválena 9. 10. 2017
20. Statistické výkazy mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny
21. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání ze dne 1. 9. 2017
22. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2017
23. Školní matrika mateřské a základní školy k termínu inspekční činnosti
24. Personální dokumentace pedagogických pracovníků
25. Rozpis pracovní doby pedagogických pracovníků – školní rok 2017/2018
26. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti, školní rok 2016/2017
27. Certifikáty potvrzující DVPP – školní rok 2016/2017
28. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní rok 2016/2017
29. Hodnocení činnosti mateřské školy – školní rok 2016/2017
30. Třídní vzdělávací program, platný pro školní rok 2017/2018
31. Přehled docházky dětí, školní roky 2016/2017 a 2017/2018 ke dni inspekční činnosti
32. Diagnostický list dítěte, školní roky 2016/2017 a 2017/2018 ke dni inspekční činnosti
33. Portfolia dětí a žáků
34. Portfolia učitelek
35. Dokumentace školní jídelny
36. Kniha úrazů ze dne 1. 9. 2008
37. Účetní evidence

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Hana Štefánková, školní inspektorka

Hana Štefánková v. r.

Mgr. Eva Bekeová, školní inspektorka

Eva Bekeová v. r.

Bc. Dana Kuličková, kontrolní pracovnice

Dana Kuličková v. r.

V Havlíčkově Brodě 1. listopad 2017

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Stanislav Bartheldy, ředitel školy

Stanislav Bartheldy v. r.

V Heralticích 16. listopad 2017